

namítanému až 14. ledna 1922 ve sporu pozdějším. O vzájemné pohledávce bylo jednati a rozhodovati ve sporu zvláštní žalobou dříve již zahájeném a nebylo proto o ní v tomto sporu jednati a rozhodovati po druhé. K zahájení sporu je podle §u 240, odstavec třetí c. ř. s. pokaždé přihlížeti z úřední povinnosti. Neměl proto již soud první stolice námitku započtení připustiti. Když byla přes to připuštěna také ještě v druhé stolici, bylo na dovolacím soudě, by z úřední moci k vadnosti řízení o namítané vzájemné pohledávce pro zahájenou rozepři přihlížel (§ 240, odstavec třetí c. ř. s.) a za zrušení celého řízení o ní námitku započtení vyloučil.

Čís. 4878.

Veřejné orgány jsou pod následky posledního odstavce §u 172 ex. ř. povinny přihlásiti své pohledávky ve lhůtě tam uvedené, i když vyrozumění jich bylo soudem opomenuto; jest jejich věci, opatřiti si vědomost o dražebním roku z úředního listu.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1925, R I 271/25.)

Rekursní soud nevyhověl rekursu okresní nemocenské pokladny do usnesení o rozvrhu exekučně prodaných nemovitostí. Důvody: Podle ustanovení §u 172 ex. ř. jsou veřejné orgány, mezi něž řaditi sluší i okresní nemocenské pokladny ohledně pojistných příspěvků, povinny, by nedoplatky svých pohledávek, chtějí-li si zachovati právo přednostní, nejpozději při dražebním roku ohlásily, což se v tomto případě nestalo. Opomenutí vyrozumění orgánů těch po rozumu §u 172 ex. ř. jest pro rozhodnutí věci bezvýznamno, neboť zákon na opomenutí předepsaného vyrozumění nestanoví žádných následků co do dalšího chodu řízení exekučního s jedinou výjimkou odporu podle §u 184 ex. ř. Nebyl-li stěžovatelce proti předpisu §u 172 ex. ř. edikt dražební doručen a nepřihlásila-li v důsledku toho nedoplatek na nemocenských příspěvcích ani k dražbě ani k rozvrhu, není v zákoně podkladu, by v tom směru zjednána byla náprava. V té příčině sluší však poukázati stěžovatelku na to, že byl dražební edikt řádně uveřejněn i vyhlášen, že bylo zavedení dražebního řízení i dražebního roku v pozemkové knize poznamenáno a že tak všem účastníkům poskytnuta byla možnost, aby, šetříce náležitě bdělosti a obezřetnosti, zvláště občasným nahlížením do úředního listu, o dražebním roku realit, o které se jedná, opatřili si vědomost. (Srovnej rozhodnutí nejv. soudu čís. 954 ve Sbírce Věstníku VII. ze dne 21. prosince 1905).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Vývody dovolacího rekursu nejsou s to zvrátiti správné důvody rekursního soudu, na něž se poukazuje. Ani nař. min. sprav. ze dne 19. srpna 1898, čís. 27 věstn. min. sprav. nemění ničeho na zákonném stavu, uvedeném rekursním soudem. Zákonné lhůty k přihláškám mají

zejména za účel, aby podklad dražby a rozpočtu nejvyššího podání byl pevným a nemohlo býti dodatečně v libovolné době odporováno zejména provedenému rozpočtu, ježto by konečná úprava poměrů a tím právní jistota trpěla.

Čís. 4879.

Zaplacení činže, ujednané dle dočasného běžného nájemného v místě nájmu, lze se domáhati pořadem práva. Pak-li by za sporu vyšlo na jevo, že výše požadované činže příčí se zákonu na ochranu nájemců, bylo by žalobu zamítnouti, nikoliv odmítnouti.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1925, R I 286/25.)

Žalobce domáhal se žalobou na žalované zaplacení nájemného 500 Kč. K námitce nepřípustnosti pořadu práva soud prvního stupně žalobu odmítl, rekursní soud námitku nepřípustnosti pořadu práva zamítl. Důvody: Žalobou domáhá se žalobce zaplacení činže, jejíž výše stanovena byla v trhově smlouvě ze dne 7. září 1921, kterou žalobce, koupiv dům od žalované, pronajal jí v domě tom byt na dobu devíti let za činži pro první tři léta ročních 300 Kč, a v dalších letech za nájemné, odpovídající běžným té doby činžím v P. méně 20%. Dle této smlouvy pro případ, kdyby strany se nedohodly o výši běžné činže, bylo ustanoveno, že podrobí se obě strany dobrozdání obecního úřadu v P. Věci sporu jest rozhodnouti, jakou činži jest žalobce oprávněn žádati a jakou jest povinna žalovaná platiti. Soud rekursní nemůže souhlasiti s názorem prvního soudce, že jde tu o zvýšení nájemného, o kterém rozhodnouti přísluší soudu v řízení nesporném podle §u 23 zák. o ochraně nájemníků ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. V případě tomto jde o smlouvu nájemní mezi kupitelem domu a stranou dům prodávající na určitou dobu 10 let, ve které nájemné jakožto první nájemné bylo upraveno pro první tři léta určitou roční částkou, pro další dobu pak výslovně dle běžné činže, o 20% snižené, a kde bylo výslovně stanoveno, jak určí se běžná činže pro případ, že by se strany o ní nedohodly. Nejde tu tedy o zvýšení činže dle zákona čís. 85/24, nýbrž o rozhodnutí o tom, zda činže, žalobcem požadovaná, odpovídá smlouvě. A o tom nutno rozhodovati pořadem práva.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalobou domáhá se žalobce zaplacení určité činže podle ustanovení tvrzené nájemní smlouvy. Nárok ten jest rozhodným pro posouzení soudní příslušnosti i pořadu práva dle §u 41 odstavec druhý j. n. a jest nárokem soukromoprávním, o němž rozhodují soudy, není-li nic jiného ustanoveno (§ 1 j. n.). V tomto případě není nikde zákonné výjimky a proto jest o nároku zažalovaném rozhodnouti ve sporu. Jdeť dle žaloby o určitou činži, dle smlouvy vypočtenou, nikoli o zvýšení nájemného dle zák. o ochraně nájemců. Tím ovšem není řečeno, že by žalobě